

Documental Periodístic

2013/2014

Codi: 103120

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OT	0	0

Professor de contacte

Nom: Carmen Avalos del Pino

Correu electrònic: MariaDelCarmen.Avalos@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

- Que els alumnes s'acostin al consum i la producció de documental periodístic de manera reflexiva i crítica, argumentant les seves posicions a partir del coneixement del llenguatge audiovisual específic utilitzat.
- Ser capaços de convertir una idea en un bon projecte professional de documental periodístic
- Destresa en l'exposició individual d'un projecte de documental periodístic ben argumentat
- Valorar en un projecte comú els punts de vista i visions dels altres
- Utilitzar els sistemes de comunicació i informació d'Internet
- Tot aquest procés teòric i pràctic es materialitzarà en l'adquisició, per part de les alumnes, de les competències bàsiques necessàries per a produir i dirigir documentals de caràcter periodístic .

Competències

- Periodisme
- Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Concebre, planificar i executar projectes periodístics en tot tipus de suports.
- Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
- Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.
- Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
2. Conèixer i utilitzar professionalment instruments necessaris per a enregistrar veu i imatge.
3. Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
4. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
5. Dissenyar, organitzar i projectar produccions de documentals periodístics de caràcter científic o social i realitzar pràctiques de conceptualització i preproducció.
6. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
7. Gestionar el temps de manera adequada.
8. Identificar i distingir les prescripcions tècniques necessàries per a comunicar en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació (premsa, audiovisual, multimèdia).
9. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
10. Utilitzar criteris de responsabilitat social en els diversos processos de producció informativa.
11. Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.

Continguts

PRE-PRODUCCIÓ DEL DOCUMENTAL PERIODÍSTIC

1. - L'elecció i investigació del tema

- Originalitat i punt de vista únic en el documental periodístic
- De la idea al projecte audiovisual de documental periodístic
- Fonts de la investigació audiovisual
- De la investigació al guió audiovisual

2. - El primer contacte amb la realitat:

La inserció en el medi amb el dispositiu filmic

Canvis que experimenten les persones davant la càmera

3. - Fil conductor

L'esdevenir d'un o diversos protagonistes

L'espai i/o el temps

4. - Cronologia narrativa:

Acció directa

Acció diferida

5. - Estructura narrativa.

Clàssica, en mosaic, seqüències paral·leles, en estrella.

6. - L'escriptura del projecte. Capítols del guió.

7. - L'equip tècnic

PROJECTE DOCUMENTAL PERIODÍSTIC: REALITZACIÓ

1. - Llenguatge audiovisual aplicat a les necessitats del documental periodístic:

Valor del pla, els angles de càmera, moviments de càmera, la composició del pla. Enquadrament. El fora de camp. El·lipsis.

Escenes, seqüències i plans seqüència.

2. - La filmació.

Dispositiu per a la filmació d'espais i llocs

Dispositiu per a la filmació d'accions individuals / col·lectives

Dispositiu per a la filmació de reunions, actes, cerimònies

Dispositiu per a la filmació d'entrevistes

3. - Aspectes pràctics de filmació

Sortir al carrer amb la càmera

Notes sobre el contingut de cada sessió

El correcte enquadrament i enfocament

L'estabilitat de la imatge

Filmar l'imprevist

4. - Imatges sota sospita: el fals documental periodístic

EL MUNTATGE DEL DOCUMENTAL PERIODÍSTIC

- Generalitats del muntatge aplicades al documental periodístic

- Filmació i muntatge simultanis

Metodologia

Documental Periodístic és assignatura teòrica amb pràctiques de laboratori (TPL). Els objectius s'assoliran mitjançant classes teòriques, seminaris i activitats pràctiques. Les classes teòriques s'estructuren sobre la base de múltiples fragments de documentals periodístics.

Cada seminari tractarà d'un tema específic relacionat amb qüestions concretes de l'àmbit del documental periodístic; es demanaran lectures i visionats previs que faciliti la discussió en classe.

Les pràctiques es treballaran a l'aula i consisteixen en la generació d'un guió i guió tècnic de documental creatiu tenint en compte els àmbits professionals als quals anirien dirigits.

Les tutories són imprescindibles pel seguiment dels projectes objecte d'avaluació.

Les activitats autònomes de l'alumnat són igualment imprescindibles per aconseguir els objectius d'aprenentatge

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Teòriques	17	0,68	2, 4, 7, 8, 9, 10
Pràctiques Laboratori	24	0,96	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Seminaris	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Avaluació	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tutories	10	0,4	2, 5, 6, 10

Tipus: Autònomes			
Estudi personal, anàlisi i síntesi de textos escrits o audiovisuals	33	1,32	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Realització de treballs (projecte documental periodístic)	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Avaluació

Sistema d'avaluació:

L'assistència a classe és obligatòria per a poder participar en el sistema d'avaluació continuada en la qual s'inclouen les pràctiques.

- Més de quatre faltes injustificades en les classes de teoria i les de pràctiques combinades, signifiquen la impossibilitat de superar el curs mitjançant el sistema d'avaluació continuada i, per tant la necessitat d'acudir a l'examen final i de negociar amb la professora la forma de superar les pràctiques.

Per a superar la part teòrica de l'assignatura en la modalitat d'avaluació continuada, els alumnes hauran d'efectuar un examen sobre els coneixements adquirits en classe.

Per a superar la part pràctica, els alumnes hauran de presentar un treball escrit relacionat amb els coneixements adquirits als seminaris i un projecte de documental periodístic (pràctiques de laboratori)

- A l'examen final podran acudir els alumnes que no hagin superat l'avaluació continuada, així com aquells que no hagin assistit a classe. El grau de dificultat dels temaris serà distint en l'un i l'altre cas (qui no s'acullin a l'avaluació continuada s'examinarà del temari general de l'assignatura). Les pràctiques d'aquells alumnes que, per raons justificades, no puguin efectuar-les ni assistir a classe, podran ser superades mitjançant un exercici individual, després d'acord previ amb el professor.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen teòric	30%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Pràctiques i desenvolupament del projecte	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Seminaris	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

I. Aitken, Film and Reform: John Grierson and the Documentary Film Movement, Routledge, London-New-York, 1992.

Avalos del Pino, Carmen : « El Tiempo y la Mirada. Entrevista a Marisol Soto », revista Docs, nº 2, (2007)

I. Barbash y L.Taylor, Cross-Cultural Filmmaking, University of California Press, Los Angeles, 1997,

J.P Colleyn, Le Regard Documentaire, Centre Georges Pompidou, Paris, 1993.

J. Chaumier, Análisis y Lenguajes Documentales. Mitre, Barcelona,

J. Flores, Periodismo Transmedia. Fragua 2012

A. Hispano y J. Sánchez Navarro, Imágenes para la Sospecha, Glénat Ediciones y Festival de Cine de Sitges, 2001.

P. Kriwaczek, Documentary for the Small Screen, Focal, Oxford, 1997.

Ledo, Margarita, Del Cine-Ojo a Dogma 95, Paidós Comunicación, Barcelona, 2004.

J. Monaco, How to Read a Film, Oxford University Press, 1981.

E. Morin, El Cine o el Hombre Imaginario. Ensayo de Antropología, Seix Barral, Barcelona, 1961.

J. Prosser (Ed), Image-based Research, Londres, Falmer Press, 1998.

M. Rabiger, Dirección de Documentales, Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión, 1989

K. Reisz, Técnica del Montaje Cinematográfico, Madrid, Taurus, 1986.

R. Silverstone, Framing Science: the Making of a BBC Documentary, British Film Institute, London, 1985.

Ll. Soler, La realización de documentales y reportajes para televisión, Cims, Barcelona, 1997.

Webs:

<http://www.icij.org/>

<http://www.tv3.cat/documentals>